

Comprensió lectora
Quadern de lectures

5

Els ximpanzés

Els ximpanzés han après a utilitzar algunes eines

Aquest ximpanzé remou la terra amb un pal perquè surtin els tèrmits que estan sota terra.

Els tèrmits són insectes que als ximpanzés els encanta menjar.

Aquest ximpanzé està utilitzant una fulla per recollir l'aigua.

Els ximpanzés obtenen la majoria de l'aigua que necessiten del suc de les plantes i de les fruites.

Juguem a STOP

Què es necessita?	Àrea de joc	Objectiu del joc
Cinc o més jugadors Una pilota de goma tova Espai obert	Zona delimitada per arbres, tanques, camins, edificis, etc	Aconseguir guanyar el joc essent l'últim jugador eliminat.

Regles del joc:

1. Un jugador es posa al mig de l'àrea de joc amb la pilota. És qui la para. Tots els altres jugadors es col·loquen al seu voltant.
2. Aquest jugador llença la pilota enlaire i crida el nom d'un altre jugador, que ha d'anar el més ràpid possible a agafar la pilota. La resta de jugadors ha de córrer ben lluny.
3. Quan el jugador que ha estat nomenat, ha aconseguit agafar la pilota, crida: STOP! i la resta de jugadors s'han de quedar quiets.
4. El jugador que ha agafat la pilota, observa quin jugador té més a prop i fa tres grans passes per acostar-se el més possible i llençar-li la pilota als peus. L'altre jugador no es pot moure, malgrat que hi hagi possibilitats que la pilota li doni.
5. Si aquest jugador es mou o bé li donen amb la pilota als peus o a les cames, ha de dir en veu alta una lletra de la paraula STOP (començant per la S) i passa a ser qui la para. En cas que la pilota no li toqui és el jugador que ha llençat qui haurà de dir la lletra i tornarà a parar.
6. El jugador que arribi a completar la paraula STOP és eliminat. El joc finalitza quan només queda un jugador, que és el guanyador.

La necessitat

Vet aquí que una vegada, hi havia un home que vivia en una casa de pagès molt gran. Les seves terres eren molt fèrtils i tenia molts animals. El seu fill era un bon jan i molt educat. No es podia queixar de com li anava la vida.

Malgrat tot, l'home estava preocupat pel noi, perquè havia crescut en un entorn sense problemes, i només havia conegut bons moments i situacions favorables.

—Què passarà quan alguna cosa li vagi malament i jo no hi sigui? —es preguntava—. Com sabrà el que ha de fer?

Així doncs, un dia el pare va dir al seu fill que havia d'anar al bosc a recollir llenya. Per portar la llenya, li va donar un vell carretó i dos cavalls i li va dir:

—Si se't trenca el carretó mentre ets al bosc, no pateixis, la necessitat t'ensenyarà què has de fer.

El noi va recollir molta llenya i va carregar el carretó fins a dalt de tot, però quan ja tornava cap a casa, el carretó es va trencar perquè duia massa pes.

“El pare em va dir que la necessitat m'ensenyaria què he de fer. Espero que visqui prop d'aquí”, va pensar el noi, i tot seguit va començar a cridar:

—Necessitat! NE-CE-SSI-TAT! On ets?

El noi va cridar i cridar, però no va aparèixer ningú. Així que va decidir arreglar el carretó tot sol. Quan va arribar a casa li va dir al seu pare:

—Pare, em vas dir que la necessitat m'ensenyaria com arreglar el carretó, però no l'he trobada enlloc i he hagut de fer-ho tot sol.

El pare va somriure i va pensar:

“Realment, la necessitat és qui millor t'ensenyia.”

Els amfibis

Hi ha 4400 espècies d'amfibis. Entre elles: granotes, gripaus, tritons i salamandres. La majoria viu principalment a terra, però passen una bona part de la seva vida a l'aigua. L'amfibi més gran, la salamandra gegant de la Xina, mesura 1,8 m de llargària.

Les granotes i les salamandres són capaces de respirar a través de la seva pell humida, tant en hàbitats aquàtics com terrestres. Els gripaus i les granotes són similars en molts aspectes, tot i que els gripaus, en general, tenen la pell més aspra i seca i no poden romandre sota l'aigua tanta estona com les granotes.

La majoria dels amfibis ponen els seus ous dins l'aigua. Les granotes solen pondre una massa amb milers d'ous que s'anomena fresa. Alguns gripaus ponen els ous de forma que semblen collarets, en comptes de la massa d'ous posats per les granotes. Els ous estan protegits dels animals depredadors per una capa gruixuda de gelatina.

De dins dels ous surten unes larves anomenades capgrossos, que es caracteritzen per tenir el cap i el cos junts i una cua molt llarga. Aquestes larves d'amfibis no tenen potes, són animals completament aquàtics i respiren per brànquies. El seu procés de creixement continua desenvolupant primer les potes del darrera i després les potes davanteres. A continuació, quan es formen els pulmons, el capgròs jove és capaç de respirar amb el cap fora de l'aigua. A poc a poc, la cua es va escurçant fins que desapareix i la granota jove s'assembla cada cop més als seus pares. Al final del procés la granota pot viure dins i fora de l'aigua.

